

YHTEISKUNNALLISEN KEHITYKSEN ARVOT JA ETIIKKA TEKNOLOGIANTUTKIMUKSEN NÄKÖKULMASTA

Minna Ruckenstein
Kuluttajatutkimus
Helsingin yliopisto

UNOHDA INNOVOINTI.

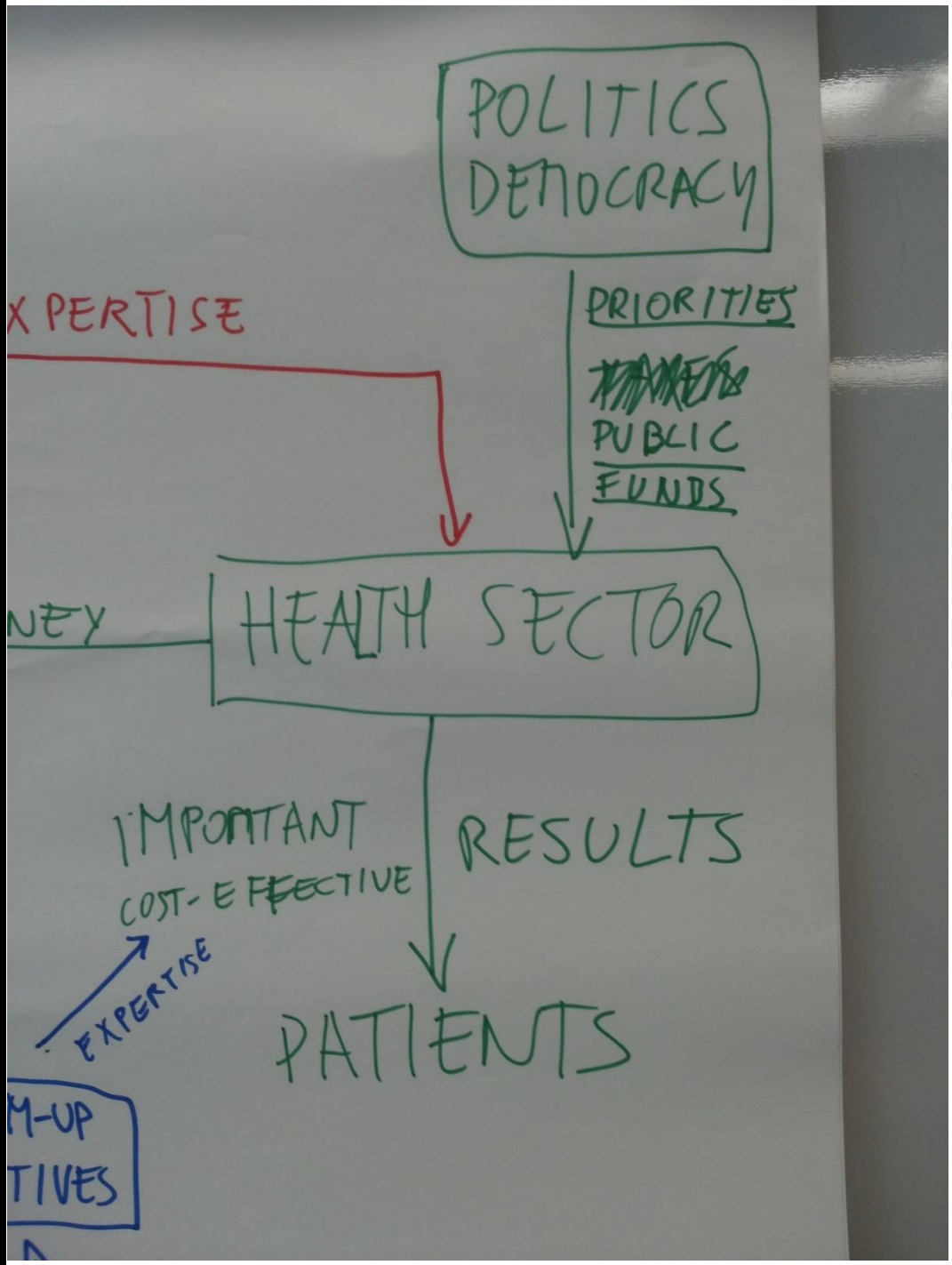

Keskity arvonluontiin.

Ihmislähtöisen innovaatiotoiminnan menestystarinoita eli kuinka uudenlaista arvoa synnytetään käytännössä.

Minna Ruckenstein • Johannes Suikkanen • Sakari Tamminen

arvonluonti ≠ taloudellisen voiton tavoittelu

Mikä on jaettua yhteistä arvoa?

orientaatio yhteiseen hyvään		
yhteiskunnallinen	hyvinvointi	tasa-arvo, kestävyys
markkinat	talouskasvu	kilpailu, voitontavoittelu, kuluttajavalinnat
teollinen	tehokkuus	optimointi
projekti	innovaatio	uudenlaisen arvon luominen
(inspiraationa Sharon 2018)		

- Yhteinen hyvä on tunnistettava ja sen tuottamista on ohjattava ja valvottava

  (Jos markkinan laajentajat, teknologian kehittäjät tai konsultit lupaavat uudenlaista arvoa, pitää seurata syntyykö sitä ja millä aikavälillä)

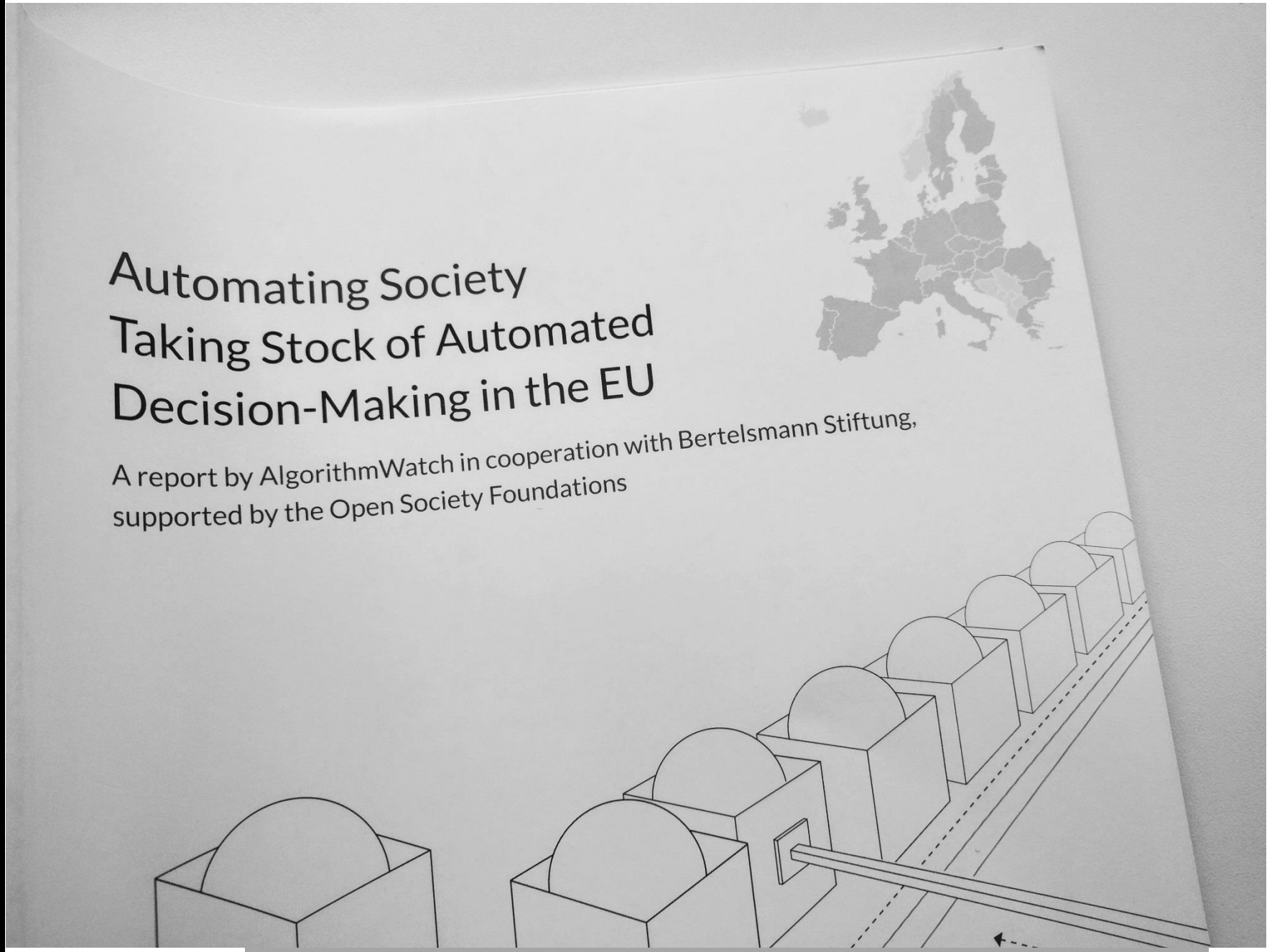
Teknologian kehittäjillä on poliittista valtaa, kun he tekevät teknisiä päätöksiä – Langdon Winner

Teknologian arkivalta

- Järjestää, luokittelee, ryhmittelee ja rajaa käyttäjäryhmiä sekä digitaalista ympäristöä
- Automaation ilot: löydämme elokuvat, ravintolat, osoitteet
- Teknologian kehittäjien arkivalta tuottaa uudenlaisia yhteiskunnallisia jännitteitä
- Empiiristä tutkimusta toistaiseksi vähän – tarvitsemme ihmistieteellistä analyysia siitä mitä tapahtuu jo nyt

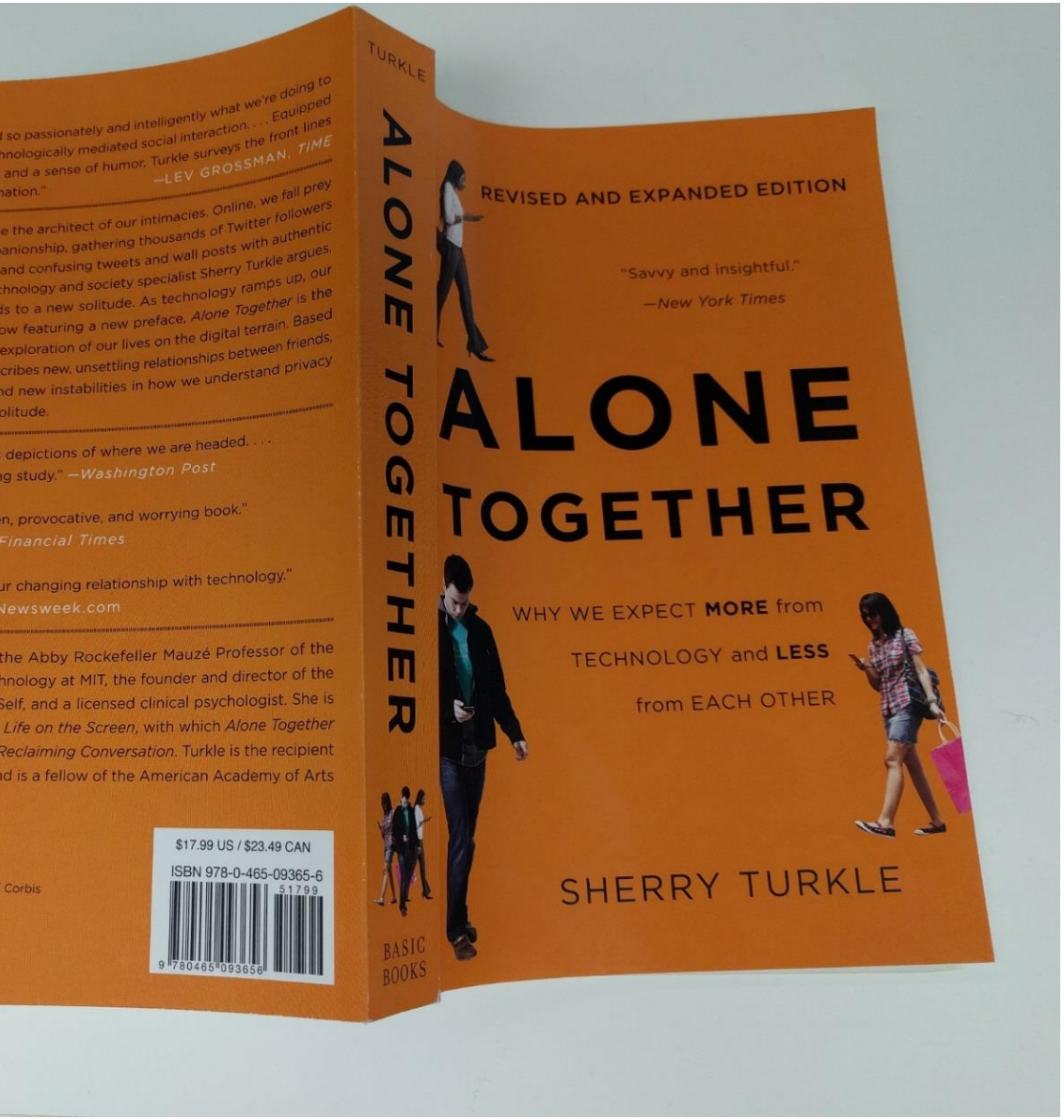
https://algorithmwatch.org/en/automating-society/

etiikka ≠ yhteiskunta

Automaation rajojen määrittely

- Mikä on edelleen jätettävä ihmisten päätettäväksi ja käsiteltäväksi?
- **Olennaista ihmisen ja koneen työjako**
- Tätä työnjakoa tulee tarkkailla jatkuvasti – ei ole eettistä automaattia, joka pystyisi määrittämään automaation hyvyyden tai ongelmallisuuden

digiloikka ≠ digitaalisen hallinta

- Kiinnitämme huomiota siihen mitä teknologiat tekevät, mutta emme siihen mitä ihmiset tekevät teknologioille
- Valmistelemme digitaalista ympäristöä koneille, mutta ihmistarpeista täytyy muistutella erikseen

Digitaalisen hallinta ja ohjaus

- Vaatii visiota ja tulevaisuudennäkymää – mikä on tavoiteltava yhteinen hyvä
- Vaatii eri näkökulmien ja käytäntöjen huolellista yhteensovittamista
- Yhteiskunnalliset tavoitteet toteutuvat eri alojen osaamisten risteyskohdissa
- Eettinen kestävyys syntyy yhdistelemällä kekseliäästi vanhaa ja uutta